

Praktické příspěvky k tématu „Výchova k poslání“ lze rozdělit do tří tematických okruhů: povolání člověka (část A), jeho jednání v souladu s evangeliem ve světle sociální nauky církve (části B a C) a duchovní život (část D). Příspěvkům předchází shrnutí přístupů k mladým lidem na základě poznatků vývojové psychologie. Návrhy aktivit lze využít i pro dospělé účastníky katecheze či pro starší děti, vždy s úpravou respektující specifika jejich osobnostního vývoje.

Část A navazuje na článek P. Chalupy o Josefovi Egypťském. Nabízíme vám scénář programu, který byl realizován se žáky 8. a 9. tříd v rámci dvoudenního pobytu.

Život podle evangelia se někdy redukuje na život podle přikázání. Je nutné, aby se člověk rozhodl s láskou, ve světle víry a dokázal povzbudit naději, že vše, co se děje, má smysl. Přikázání poskytují orientaci, ale ne doslovný návod. K takovému uvažování je třeba připravovat výchovou. Během ní dozrává morální úsudek; mělo by dojít k přechodu ze stadia konvenční morálky k postkonvenční (viz článek „Morální výchova dospívajících v podmínkách současné společnosti“). Ve zmíněném článku jsme též představili jednu z možných metod práce – model hermeneutické existenciální didaktiky (HED). Jiné metody nabízí systém kritického myšlení, představený v č. 2/2012.

V **části B** najdete dva scénáře, ve kterých byl model HED uplatněn při hledání vhodného řešení situace. Náměty vycházejí z knížky pro teenagery *Změň to ty*. Společným jmenovatelem prvního příspěvku je solidarita s tělesně postiženým člověkem. Druhá aktivita řeší představy o vedení skupiny, která má realizovat společné dílo (projekt, záměr).

Část C obsahuje dva příspěvky k tématu „Mír a spravedlnost“. Jedná se o mír ve smyslu pokoje, který zvěstovali andělé všem lidem dobré vůle při narození Mesiáše a kterým může být naplněno srdce člověka prostřednictvím Ducha svatého. Jednoduchá motivační aktivita s názvem „Pozdrav“ je použitelná kdykoliv k úvodu do tématu. Z pozdravu lze vyčíst hodnotu, která je pro příslušný národ zvláště cenná a jejíž naplnění přináší mír. Na tuto aktivitu lze navázat katechezí o pozdravení pokoje při slavení eucharistie, která sjednocuje všechny a všechno v Kristu.

Obsáhlejší scénář s názvem „Vietnamci“ je doplněn přílohou s podrobnými informacemi, umístěnou na www.cestykatecheze.cz (v rubrice „Ke stažení“). Účelem tohoto příspěvku je poskytnout katechizovaným možnost vcítit se do postavení vietnamské menšiny u nás, přemýšlet o vztahu k ní, případně podnítit zájem o její kulturu. Příspěvek je doplněn informací o pastorační službě ve vietnamské komunitě u nás, kterou koordinuje redemptorista P. Piotr Nowicki, CsRc.

Část D představuje katechetické programy na dobu adventní. Programy lze využít ve farnosti, a to zvláště v rodinách. Brněnské katechetické středisko nazvalo program „Adventní brána víry“ a královéhradecké katechetické centrum nabízí program s titulem „Otevřete brány svého srdce Duchu Božímu“. Nabídku doplňují programy, které vznikly ve spolupráci Katechetického a pedagogického centra v Ostravě a časopisu *Duha*, a také příspěvek z italského časopisu *Dossier Catechista* (Elledici, Turín) s názvem Paruzie („Ježíšův návrat“).

Obsah:

- A** Po stopách Josefa Egypťského
- B** Změň to ty (obětavost, vedení skupiny)
- C** Mír a spravedlnost (pozdrav, Vietnamci)
- D** Adventní programy

ETICKÁ TÉMATA V KATECHEZI S DOSPÍVAJÍCÍMI MLADÝMI LIDMI VYŽADUJÍ SPECIFICKÝ PEDAGOGICKÝ PŘÍSTUP

Při práci s dospívajícími můžeme počítat s následujícími:

- dochází k velkému rozvoji rozumové složky jejich osobnosti; rozumějí dobře pojmu příčiny a následku, myslí v **obecných pojmech a kategoriích** a hlavně dovedou usuzovat, hodnotit a kriticky uvažovat. Mnozí učitelé a rodiče mohou být touto kritičností zaskočeni, ale je potřeba si uvědomit, že jde většinou pouze o projev nového, zralějšího vztahu k okolnímu světu. Dospívající **prověřuje hodnoty**, na kterých byl vztah s vychovatelem budován. Jsou-li pevné, obstojí;
- jsou schopni roviny **symbolického uvažování**, chápou abstraktní pojmy jako spravedlnost, pravda, právo apod.;
- účinněji se učí **na základě poznání logických souvislostí**. Proto je důležité pracovat v tomto období s materiálem, který dává jedinci smysl a nemusí jej pouze memorovat;
- rozvíjí se schopnost **tvořit různé hypotézy**, ověřovat jejich platnost a postupně je přijímat nebo zavrhnout. S tím souvisí i schopnost dospívajícího odlišit domněnku od prokázaného faktu a poté se jí vzdát, když nevyhovuje, a nahradit ji lepší;
- jsou schopni tzv. **panoramatického vidění světa** jak v přístupu ke světu, tak i k sobě samým. Častěji se objevují mravní soudy, které berou ohled na druhého, z jehož zorného úhlu se teď jedinec dovede dívat i sám na sebe. Tak je možné větší uplatnění vzájemnosti jako principu spravedlnosti.

Autorita učitele, přestože (v obecné rovině) prochází krizí a v každém případě je dospívajícími prověřována, má specifický význam. Učitel by měl projevat tzv. přirozenou autoritu: přitahovat silou své osobnosti, poskytovat pomoc a vedení, kde je třeba. Následování takovéto autority předpokládá však i určitou míru svobodného rozhodování toho, kdo autoritu přijímá. Nelze kázat a moralizovat. Je třeba, aby vznikla vzájemná důvěra, možnost spolehnout se, zbavit se nejistoty a získat bezpečí. Pro samotné dospívající je charakteristická schopnost vzdorovat nepřízní osudu, něco vydržet, být věrný sám sobě, svému přesvědčení. Proto ocení přímé a otevřené jednání a stálost v názorech učitele.

Pozitivním způsobem komunikace mezi dospívajícími a dospělými je **diskuse**, ve které mohou svobodně vyjádřit svůj názor. Ten však nesmíme odsuzovat či kritizovat. Je důležité jej klidně vyslechnout, neurážet se a neurážet ani je, jsou-li v rozporu s našimi názory, ale klidně vysvětlit svoje stanoviska a stát se pro ně staršími, zkušenějšími a rozumnějšími partnery.

V době dospívání výrazně **vzroste role a vliv vrstevníků**. To plyne i z další charakteristiky tohoto období, a to tzv. denního snění, kdy člověk schopný chápat zákony logiky tyto zákony pomíjí a nechává se unášet svou představivostí. A právě tento sklon se projevuje tím, že se dospívající snaží uniknout kontrole dospělých a být více mezi vrstevníky. Z dětských skupin se tak stávají uzavřenější party. Toho můžeme využít i v různých společenstvích, která vznikají nebo plynule pokračují od dětských let. Vztahy uvnitř těchto komunit mezi mladými lidmi jsou nyní intimnější, závaznější, vyspělejší – objevuje se snaha více spolu „žít“, bavit se, povídat si, sdělovat a sdílet zážitky. Přátelství se teď zakládá na jiných kvalitách než dříve. A s tím může zkušený učitel velmi dobře pracovat.

Zdroje:

- BARTŮŠKOVÁ, L. Některé pohledy vývojové psychologie na práci s mladými biřmovanci, *Cesty katecheze*, 2012, č. 2, s. 14–17.
- LANGMEIER, J; KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. aktual. vydání, Praha: Grada, 2008, s. 145–148.

A Po stopách Josefa Egyptského

V tomto příspěvku vám krátce představíme některé aktivity z dvoudenního programu pro dospívající ve věku 13–15 let. Program byl realizován pro 15člennou skupinu účastníků výuky náboženství v jedné farnosti v roce 2012. Jeho **účelem** je podpořit osobní a duchovní růst, vztah s Bohem a orientaci na životní cestě. Osnova se odvíjí od příběhu Josefa Egyptského podle Gn 37.

Obecné cíle programu: umožnit účastníkům prožít společné okamžiky a zážitky a poskytnout jim tak prostor k prožití sounáležitosti; prohloubit vzájemné vztahy ve skupině a s jejich učitelem/katechetou; dát impuls k otevření námětu „vztah mezi mnou a Bohem“, který je pak možné v další práci rozvíjet dle dané inspirace.

Použité metody: ice-breakery (krátké hry s cílem „promítnout sociální bariéry“), dynamicsy (krátké intenzivní týmové hry), kooperativní aktivity, pohybové hry, relaxace, dramatizace, práce s textem, diskuse, výtvarná a tvořivá činnost, aktivity na sebezpoznání, reflexe, rituály

Použité zdroje: Ekumenický překlad Bible; BIČ, M. *Výklad ke Starému zákonu I.*, 1996; filmové ukázky z dokumentu BBC „Tajemství Bible: Josef“, 4. díl „Josef a jeho pestrobarevný plášť“ (Velká Británie, 2003) a z filmu „Biblické příběhy: Josef“ (Itálie/USA/Německo, 1995) – využito k motivačním ukázkám.

Ukázky z programu:

Úvodní aktivita **Truhla s poselstvím:** Jejím cílem je pomyslné otevření kurzu, úvodní motivace, navození atmosféry, prvotní zmapování dynamiky skupiny. Cílem hry je v časovém limitu otevřít truhlu se dvěma zámky (čas cca 15 min.)

Charakteristika aktivity: Po místnosti jsou rozházeny klíče (cca 100 klíčů). Uvnitř truhly je pergamen s poselstvím, verše z Bible pro využití po celou dobu kurzu a nádoba s fixy a nalepovacími lístky na jména.

Průběh aktivity: Účastníci sedí v komunitním kruhu. Po sdělení organizačních informací jeden z lektorů dle předem smlouveného signálu říká: „*Ještě se k nám časem přidá poslední lektor Jenda...*“ Hraje podmanivá hudba. Přijde postava „pastevece-poutníka“: „*Buďte zdraví, poutníci. Víím o vás, že jste se vydali na cestu. Dostal jsem úkol předat vám tuto truhlu, ve které je pro vás uložen vzkaz, bez něhož nemůžete pokračovat. Žel, ztratil jsem od truhly klíče... Přeji vám hodně štěstí při jejich hledání... (Klíče jsou rozmístěny tam a tam...) Na otevření truhly máte 15 minut... Běží vám čas!*“

Vymezí se území, kde jsou klíče k nalezení, a pustí se rychlá hudba. Povzbuzujeme účastníky, aby sbírali klíče a vytvořili si systém, jak přijdou na ten správný.

Po otevření truhly přečte pastevec pergamen, který je v ní: *Narodil se jako 11. syn do významného rodu. Jeho obživou bylo pastevectví. Otec byl významným mužem a vůdcem kmene v daleké zemi. Jeho životní cesta nebyla jednoduchá... Pojdte se společně vydat po stopách Safenata Paneacha, Josefa, syna Jákobova (a Ráchel)... možná objevíte významnou paralelu (podobnost) s vaší osobní cestou... (Postava odchází.) Tak vám přeji šťastnou cestu. Buďte s Bohem...*

Klíčovými aktivitami dalšího programu jsou chronologie Josefovy životní cesty a moje životní cesta: Účastníci pracují v malých skupinách. Jejich úkolem je seřadit předem připravené kartičky s klíčovými situacemi z příběhu Josefova života na základě porovnání s biblickým textem. Cílem je připomenout si Josefov příběh, který pak později účastníci zpracují do časové osy a graficky znázorní „propady“ a „vzlety“ Josefova života.

Navazuje **imaginace – relaxace**, při níž si každý účastník na základě podnětů lektora „promítá“ příběh svého života v obdobích 0–5 let, 5–10 let a po 10. roce věku a v nich významné události a lidi, kteří jej ovlivnili na životní cestě. Prostředí a atmosféru je třeba připravit. Po skončení se účastníci „vrátí do reality“, vypíší a umístí do předlohy své časové osy jednotlivé události a osoby tak, že je zároveň zhodnotí (+/-). Pokusí se zapsat i výhled do budoucnosti (jak by mohl vypadat můj život cca do 30 let). Na základě dobrovolnosti mohou sdělit některé prožitky ze své osy ostatním. Totéž učiní lektor. **Porovnáním obou časových os** a uvědoměním si Božího působení v Josefově i svém vlastním životě prohlubují své poznání o možnostech proměňování, smyslu jednotlivých událostí apod. Přístup lektora musí být velmi citlivý a musí ctít intimitu těchto aktivit.

Stěžejní téma vyústí ve večerní aktivitě „**Zkouška poutníka**“, která poskytuje účastníkům výzvy, zklidnění, impulsy k hlubšímu sebezpoznání a navázání rozhovoru s Bohem. V programu druhého dne je cenná společná reflexe večerní aktivity a závěrečný příběh „**bilancování životní cesty s Bohem**“ o těžkých chvílích, ve kterých nás Bůh nese v náručí. Truhla je opět zamčena, avšak účastníci si odnášejí poselství na svoji další cestu.

Ohlasy účastníků potvrzují naplnění cílů programu. Prostor k hlubší reflexi vlastního života a vztahu s Bohem byl vytvořen, každý si leccos uvědomil. Potvrdili, že i oni jsou vystaveni obtížným životním situacím a jsou schopni vytvořit ve své nitru prostor pro Boha.

Program byl připraven pedagogickým týmem Katechetického a pedagogického centra. Podrobné informace a konzultaci může zájemcům na požádání poskytnout některý člen týmu. Kontakt: pc@bihk.cz; tel.: 495 063 420.

B Změň to ty

Východiskem k námětům uvedeným v této části by mohl být odkaz encykliky *Caritas in veritate* papeže Benedikta XVI.: *Láska je nezměrnou silou, kterou člověk dokáže přemoci sám sebe a své úzce osobní cíle a zasadit se o pokoj a dobro pro všechny. Pravda či její poznání v osobním slova smyslu znamená přijetí plánu, který s námi Bůh má. Uskutečňování takto pochopené pravdy a nasazení sil lásky v její prospěch je pravou cestou rozvoje člověka.*

Jako inspiraci k výběru témat pro mladé lidi ve věku 13–19 let jsme využili publikaci *Změň to ty*. Její autor Zach Hunter, americký teenager, ji věnoval těm, kdo touží být svobodní, a těm, kdo se snaží pomoci jim k pravé svobodě Božích dětí. Zabývá se nejen konkrétními celosvětovými problémy, ale dotýká se i našich osobních postojů, víry, odvahy či obětavosti.

„To, že jsme mladí, neznamená, že na našich názorech nezáleží, nebo že nemůžeme mít žádný vliv. Bible říká: ‚Už na chlapci se z jeho způsobů pozná, zda bude v jednání ryzí a přímý.‘ (Příslaví 20,11) To znamená, že nás lidé nemohou jen tak přejít jenom proto, že jsme mladí. Nemůžeme sedět a čekat, že za nás všechno udělají ti starší.“ (s. 22)

Autor uvádí příběhy statečných mužů a žen z historie i ze současnosti, kteří se postavili novodobému otroctví. Možná nás a hlavně mladé lidi napadne myšlenka: Jak já osobně mohu v tak velkém a celosvětovém problému a navíc v mém věku pomoci?

„Jestli si myslíš, že Bůh musí počkat na někdy, aby mohl využít tvé pomoci, jsi na omylu... Můžeš být jeho svědkem tam, kde máš vliv. Můžeš se ve škole postavit za ty, se kterými se špatně zachází, nebo zůstat zticha, když jsi v pokušení pronést něco posměšného nebo něco, co druhému ublíží. Můžeš se spřátelit se spolužáky, kteří zrovna procházejí těžkým obdobím. Když jsi oblíbený, nezačneš být povýšený a nebuděš si vytvářet skupinu nohšledů. Můžeš být dobrým svědkem svým charakterem a pevnými zásadami například tím, že se rozhodneš vyhýbat se sexu a návykovým látkám. K vlastnostem dobrého svědka patří zdravý úsudek (vědět, kde jsou hranice), moudrost (umět uplatnit biblickou pravdu v každodenních situacích), zdravá sebedůvěra (ne drzost a domýšlivost) a rozhodnost (trvat na správných věcech).“ (s. 50)

Každá kapitola této knihy končí několika otázkami k zamyšlení či k diskusi. Tím se kniha může stát i jakýmsi průvodcem pro společenství mladých lidí, kteří se pravidelně setkávají. Naleznete zde tato témata: inspirace, vliv, komunita, odvaha, schopnost vést,

soucit, vytrvalost, obětavost, překonávání těžkostí, pevný postoj, nadšení.

Zdroj: HUNTER, Zach. *Změň to ty*. Praha: Samuel, 2009.

V níže uvedených námětech používáme tato označení rolí: lektorem je zde myšlen kněz, katecheta, učitel či jiný moderátor skupiny. Účastníkem je myšlen žák (při použití ve škole) nebo účastník katecheze.

Námět č. 1: DICK a RICK

Příklad použití modelu HED

(podle článku v časopise na s. 16–19).

Scénář je určen pro katechezi mladých lidí. První část je možné využít i ve škole. Úvodní příběh navozuje téma solidarity, obětavosti apod.

Scénář:

- Motivační příběh a analýza situace:** přečtete příběh o otci Dickovi a synovi Rickovi (viz níže). Úkolem každého účastníka je přiřadit příběhu jednoslovný název, který bude vyjadřovat jeho hlavní téma – lze sepsat na tabuli nebo na papír. (Pozn.: Analýzu lze provést i jinak než jen jednoslovným názvem. Je to jedna z možností.)
- Formulace otázek:** účastníci se snaží formulovat morální otázky, které je k příběhu napadají a které zároveň souvisí s jejich osobní situací.
- Položení základní otázky:** lektor vybere klíčovou otázku, napíše ji na tabuli a seznámí účastníky s několika hypotézami, které budou předmětem dalšího zkoumání. Hypotézy mohou navrhnout i sami účastníci, aby si sami uvědomili, co ještě nevědí, a zároveň vytušili, jakým směrem se mohou vydat při svém hledání.
- Studium pramenů a diskuse ve skupinách:** účastníky rozdělíme do skupin se dvěma až čtyřmi členy. Každá skupina dostane jeden pramen z níže uvedené nabídky, ve kterém má hledat odpovědi na položenou otázku. Jako prameny použijeme v tomto případě vybrané biblické texty, úryvky z posledních dvou encyklik papeže Benedikta XVI. a z legendy o sv. Anežce České.
- Nalezení cenných indicií:** formulace odpovědi na základní otázku s přihlédnutím ke studovanému prameni a zkušenostem účastníků (výstup z každé skupiny).
- Konfrontace odpovědí:** zástupce každé skupiny představí a okomentuje odpověď na základní otázku. Všichni účastníci pozorně naslouchají předkládaným řešením.
- Vypracování odpovědi:** každý účastník si vypracuje svoji osobní odpověď na základní otázku, ke které na základě společného zkoumání dospěl, a zapíše si ji do svých poznámek.

8. **Závěrečná interpretace:** pod vedením lektora si všichni zopakují cestu, kterou prošli od tázání až po nalezení odpovědi. Zkontrolují, zda skutečně odpověděli na základní otázku, a uvažují, jak může nalezená odpověď konkrétně ovlivnit jejich současný život. Může navázat vhodná zážitková aktivita, která by byla jistým oceněním jejich dosavadního nelehkého úsilí a zároveň i kreativním prostorem pro praktické ověření správnosti jejich závěrů.

Pro katechezi: Na předchozí postup doporučujeme navázat společnou modlitbou:

- chvíle ticha na osobní zamyšlení
- vzkaz synovi či otci / formulace svědectví / poselství či výzva pro mne / rozhodnutí pro nějakou aktivitu apod.
- modlitba

Pomůcky:

Příběh (k bodu 1): *Nedávno jsem četl o týmu složeném z otce a syna. Běhají spolu maratony, závodí v triatlonu a jednou dokonce urazili pěšky 3735 mil napříč Spojenými státy. Jsou známí jako Tým Hoyt – táta se jmenuje Dick Hoyt a jeho syn Rick. A mimochodem, Rick nedokáže chodit ani mluvit. Během porodu se mu pupeční šňůra omotala kolem krku a zabránila přívodu kyslíku do mozku. Lékaři Dickovi a jeho ženě řekli, že jejich syn už bude napořád žít jen jako „živá mrtvola“. Rickovi rodiče se ale ze všech sil snažili, aby měl Rick normální život, který většina z nás považuje za samozřejmost. Pro Ricka byly nemožné i věci, které většina z nás dělá nerada, jako je třeba venčení psa. Jeho rodičům se podařilo dostat ho do normální základní školy. Bylo to možné díky počítači, který Rick ovládá nepatrnými pohyby hlavy. Prostřednictvím tohoto počítače může přenášet myšlenky a emoce na obrazovku. (Rick je mimochodem velký hokejový fanoušek, a tak jeho první slova byla: „Do toho!“)*

Když bylo Rickovi patnáct, poprosil tátu, aby se s ním zúčastnil dobročinného běhu na pět mil, jehož vítěz šel na místního sportovce, který po úrazu ochrnul. Dick nebyl žádný běžec – nikdy v životě vlastně nesportoval, ale souhlasil, že Ricka poveze celý závod na invalidním vozíku.

Od té doby se tým otce a syna zúčastnil více než devíti set sportovních akcí! Patřil k nim běh na deset kilometrů, půlmaratony, maratony i triatlon. Když spolu závodí v Ironman triatlonu na Havaji, který začíná čtyřkilometrovým plaváním v oceánu, uloží Dick Ricka do člunu a táhne ho na laně, které má uvázané kolem pasu. Pak vyleze z vody, přenesení Ricka na start cyklistického závodu na sto osmdesát kilometrů, při kterém Rick sedí před tátou na speciálně vyrobeném

sedadle. Když spolu dokončí tuto část závodu, Dick Ricka přemístí do lehkého invalidního vozíku a ten před sebou tlačí po celý maraton, tedy 42,2 km. Nejlepší čas, kterého v této disciplíně dosáhli, je třináct hodin, čtyřicet tři minut a třicet sedm vteřin. Nechápu, jak to někdo může dokázat a nevypustit při tom duši.

Klíčovou otázku a hypotetickou odpověď určuje lektor podle znalosti své skupiny a podle jejich reakcí v bodě 1. K orientaci mohou posloužit některé otázky „posbírané“ z internetu:

- Platí přísloví „Každý dobrý skutek má být po zásluze potrestán“?
- Jaká je hranice mezi obětavostí a zneužíváním dobré vůle?
- Jak reagovat na obětavost vynucovanou manipulačním způsobem?
- Je obětavosti schopen každý člověk a lze ji považovat za povinnost?

Prameny k bodu 4:

- Biblické texty: např. Mt 5,1–2; Mt 5,13–16; Mt 5,41–42; Ga 4,4–5; 1 P 2,21–24; 1 P 4,13–14 a další.
- Encyklika *Caritas in veritate*: výběr ze čl. 1, 6 (Láska přesahuje spravedlnost, protože milovat znamená dávat, nabízet druhému ze svého...), 53 (Jeden z nejhorších druhů chudoby, kterou člověk může zakoušet, je samota...).
- Z legendy o sv. Anežce České: viz příloha 1203-PP-B.
- Jiné: např. článek „Pomoc druhým – jak poznat hranice?“ (viz rubrika Otázky a odpovědi na www.vira.cz).

Podrobněji k celému tématu v příloze 1203-PP-B na www.cestykatecheze.cz.

2. téma: SCHOPNOST VÉST

Církev je společenstvím křesťanů, kterému byla od počátku vlastní hierarchická struktura. Za každou oblast její služby zodpovídá konkrétní osoba, ať už biskup, kněz nebo tzv. laik. Zodpovídá se Bohu, svému nadřízenému i celé církvi. Můžeme si položit několik otázek: Je každý schopen vést druhé lidi nebo realizaci nějakého díla? Má k tomu odvalu? Lze se vedení učit? Kdy k tomu nastane ten správný okamžik?

Zach Hunter zařazuje toto téma pro mladé lidi, aby se nebáli zodpovědnosti za vedení druhých. Za důležité považuje **vedení vlastním příkladem**. Za biblické motto k tomuto tématu vybral vzkaz sv. Pavla v 1. listě Timotejovi: „Nikdo ať tebou nepohrdá proto, že jsi mladý; ale těm, kdo věří, buď vzorem v řeči, v chování, v lásce, ve víře, v čistotě.“ (1 Tm, 4,12)

Jiné využití tématu se nabízí v souvislosti s **realizací dobrého nápadu, který vznikne např. ve společenství mládeže**. Styl „všichni dělají všechno“ se v praxi příliš neosvědčuje (nikdo pak za nic neodpovídá). Proto je zpravidla nutné rozdělit si role, a tedy i úkol vedení. Společenství pak realizuje přijatý úkol buď jako „skupina“, nebo jako „tým“. Pro skupinu je důležité rozdělení rolí. Cílem každého člena je zvládnout roli tak, aby splnil svůj úkol. Oproti tomu členové týmu sdílejí hodnoty (co je důležité a co ne) a každý člen týmu ví, proč je to důležité (sdílená přesvědčení). Sdílejí se též kritéria (co je správné a co ne).

Při vedení skupiny i týmu se mohou uplatnit různé styly: autoritativní styl (vedoucí má moc a rozhoduje; jednosměrná komunikace); demokratický styl (vedoucí si ponechává odpovědnost v konečných rozhodnutích, členové týmu se podílejí na průběžném rozhodování, obousměrná komunikace) nebo „Laissez-faire“ (vedoucí dává práci volný průběh; skupina řeší rozdělení a postup práce sama).

Návrh programu katechetického setkání: účastníci se budou postupně zabývat níže navrženým způsobem těmito skupinami otázek:

1. Co je to styl vedení? Jaké mám s vedením zkušenosti a jaké mi nejvíce vyhovuje? Jaké místo má vedení v církvi?
2. Jaké vlastnosti dělají z člověka dobrého vedoucího? Jaké své vlastnosti můžeš nabídnout Bohu pro nějaké vedení?
3. Měl(a) jsi někdy pocit, že tě Bůh vybízí, abys něco dělal(a), ale ty ses bál(a), že selžeš nebo že by druzí tvoje vedení nepřijali? Jak ti v tom může pomoci příklad jiného člověka nebo druzí lidé?
4. Jak se stává ze skupiny lidí „tým“, který sdílí společné hodnoty, přesvědčení a kritéria?

Provedení:

ad 1) **Motivační hra na různé způsoby vedení:** Účastníci se rozdělí do dvojic. Jeden z dvojice má zavřené oči, druhý ho vede. Vzájemně se provedou po prostoru místnosti. Začínáme od nejjednoduššího způsobu vedení a postupujeme ke složitějším. Účastníci se ve dvojicích vystřídají tak, aby si každý zakusil pocit být veden, a to všemi způsoby:

1. způsob – vedeme druhého za obě ruce;
2. způsob – vedeme druhého za konečky prstů;
3. způsob – vedeme druhého pomocí nitě, kterou každý z dvojice drží za její konec (čím delší nit, tím složitější vedení);
4. způsob – vedeme druhého hlasem (mezi dvojicí není žádný tělesný kontakt, ani přes předmět; ten, kdo má zavřené oči, postupuje veden pouze hlasem toho druhého).

Následuje diskuse o pocitech, které účastníci měli při jednotlivých způsobech vedení. Který z nich byl lepší, bezpečnější, příjemnější? Jaké má kdo zkušenosti s vedením? Moderátor seznámí účastníky s možnými styly vedení. Diskutujte o jejich výhodách a nevýhodách.

ad 2) Seznamte se s **příběhem krále Davida**, který se s pomocí Boží vypracoval z pastevce na nejslavnějšího krále Izraele.

Každý účastník vypíše tři vlastnosti, které na Davidovi oceňuje, a vedle tři své vlastnosti, které by chtěl nabídnout Bohu pro vedení.

Napište všechny Davidovy vlastnosti na společný papír nebo tabuli a použijte metodu DDB k sestavení žebříčku důležitosti (viz níže).

Každý účastník porovná výsledný žebříček se svými vlastnostmi.

Diskutujte společně o tom, zda může vést skupinu každý člověk. Moderátor diskusi usměrňuje, aby došla k poznání, že každý může vést druhé vlastním příkladem.

DDB (distributivně delegativní bodování): Každý účastník má k dispozici 100 bodů, které může rozdělit mezi navrhované vlastnosti. Část svých bodů může předat jinému účastníkovi, pokud je sám nechce využít.

ad 3) Ztišení, vlastní zamyšlení nad otázkami.

ad 4) Účastníci katecheze se domluví na realizaci nějakého společného projektu (ve farnosti, pro školu, pro potřebné lidi apod.), který je všem dobře známý, např. Tříkrálové sbírky. K diskusi použijte **metodu „cuvání problémem“**: nejprve všichni účastníci vymýšlejí, co vše lze udělat „špatně“ (jak nejhůře by mohla akce dopadnout). Ve druhé části hledají konkrétní způsoby, jak situaci pozitivně řešit, aby se akce vydařila. Na závěr formulují: o co všem jde (jakou „hodnotu“ má akce přinést); proč by se to mělo vydařit a co je pro úspěšnou realizaci nejdůležitější (kritéria).

C Mír a spravedlnost

1. téma: POZDRAV

„Dobrý den“, „ahoj“, „čau“... slovíčka, která užíváme při setkání s druhou osobou. Co je v těchto pozdraveních obsaženo? Má takový pozdrav další význam, než je zahájení rozhovoru nebo potvrzení, že jsem si druhého člověka všiml?

V tabulce je zapsáno několik pozdravů (1. sloupec) z různých zemí (2. sloupec), a to ze současnosti i minulosti. Každá z uvedených zemí je známá svojí specifickou kulturou života. Ve třetím sloupci je uveden význam pozdravu zpravidla odvozený z etymologie slov. Všem pozdravům je společné přání dobra, i když to je v každé kultuře chápáno trochu jinak.

A jakou souvislost má pozdrav s mírem? Hledání odpovědi na tuto otázku může být vyústěním aktivity, ve které lze postupovat následovně:

1. Vytiskněte tabulku a rozstříhejte ji na jednotlivá políčka (jednu sadu kartiček pro dvojici nebo trojici účastníků). Kartičky vložte do obálek.
2. Rozdělte účastníky do skupin. Úkolem každé skupiny je vytvořit z kartiček trojice, které spo-

lu souvisejí. Skupiny si sdělí vzájemně výsledky a opraví případné chyby.

3. Hledejte odpovědi na tyto otázky: Co jednotlivé trojice slov vyjadřují? Co mají všechny významy pozdravu společného? Jakou souvislost mají pozdravy s mírem?
4. Hledejte další souvislosti mezi mírem, životem Ježíše Krista a naším křesťanským životem. Můžete vytvořit myšlenkovou mapu z těchto slov: JEŽÍŠ KRISTUS, BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ, EUCHARISTIE. Přiřaďte k nim další pojmy: vtělení, uzdravování, učení, smrt a vzkříšení; sjednocení všech v lásce, společenství s Bohem; shromažďování Boží rodiny, sjednocování Boží rodiny, díkůčinění.
5. Využijte obsahu článku „Pozdravení pokoje“ (*Cesty katecheze* č. 4/2009) a vysvětlete si obsah tohoto liturgického úkonu.

Poznámka: tabulku i příklad mentální mapy k bodu 4 najdete na www.cestykatecheze.cz. Ke stažení, složka 1203-PP-C. Článek najdete v rubrice Archiv.

Inspirace k pozdravům: <http://blisty.cz/art/27365.html>

NI HAO	ČÍNA	TY DOBRÝ (který máš manželku a děti)
ŠALOM	IZRAEL	POKOJ / MÍR, HARMONIE
SALVE	ŘÍM	BUĎ ZDRÁV
KIN KHAO TEO	THAJSKO	UŽ JSI JEDL?
ŠALAMUN	BABYLÓNIE	UZDRAVIT SE
DOBRÝ DEN	EVROPA	MÍT ÚSPĚCH

2. téma: VIETNAMCI

Součástí výchovy k účtění vůči druhému člověku je i seznámení se s lidmi, kteří se od nás nějak výrazně odlišují. Vybrali jsme vietnamskou menšinu, která je všem dobře známá. Účastníci se mají seznámit s prvky vietnamské kultury a pokusit se pojmenovat pocity, které může prožívat cizinec v naší zemi. Účelem je povzbudit či posílit postoj tolerance k příslušníkům národnostních menšin. Aktivita může předcházet např. besedě s cizincem.

Podrobnější informace zmíněné ve scénáři najdete v příloze umístěné na www.cestykatecheze.cz v rubrice ke stažení ve složce 1203-PP-C. V této složce jsou umístěny i další elektronické pomůcky zmíněné níže. V použité literatuře jsou uvedeny informace o dalších menšinách, které žijí v naší vlasti (Bulhaři, Chorvati, Maďaři, Němci, Poláci, Rusíni, Rusové, Řekové, Slováci, Ukrajinci).

Předpokládaný počet účastníků je tři a více.

Scénář:

I. Motivace účastníků k zájmu o téma:

1. Celé skupině dáme k dispozici předem napsané lístky. Na jednom lístku je vždy jedna věta, kterou mohl napsat chlapec přibližně ve věku účastníků:
 - Rád se směji.
 - Mám hnědé oči a černé vlasy.
 - Mám velkou rodinu.
 - Můj táta nosí dlouhý nehet na malíčku.
 - Mám rád rýži.
 - Umím namalovat draka.
 - Umím jíst hůlkami.
 - Vím co je khaki, pomelo a jujubu.

Účastníci si věty postupně přečtou a zkoušejí si představit osobu, která může být jejich autorem. Především se snaží zjistit její národnost. Poté, co přijde skupina na to, že jde o vietnamského chlapce, nabídneme jim podrobnější informace (viz příloha).

2. Každý účastník si vylosuje lístek s vietnamským jménem a jeho překladem: např. Due – ctnostný (další jména jsou uvedena v příloze). Účastníci chodí po prostoru a představují se navzájem svým vietnamským jménem. Potřásají si také rukama (po vietnamském způsobu berou dlaň druhého člověka do obou svých rukou).
3. Účastníky rozdělíme do tří skupin. Nejprve si všichni společně prohlédnou fotografie ze života lidí ve Vietnamu (např. práce na rýžových plantážích, život ve městě, život na vesnici, rybolov apod.); jako zdroj obrázků doporučujeme zadat do vyhledávače Google – Obrázky heslo „life in Vietnam“ nebo použít powerpointovou prezentaci).

Každá skupina si vybere jednu činnost a vytvoří živý+ obraz nebo ji předvede jako pantomimu. Ostatní se snaží určit, co je představováno. Skupina pak zdůvodní, proč si onu činnost vybrala.

II. Představy a předsudky o národnostní menšině

4. Společně rozvedeme debatu o tom, co víme o Vietnamu, jak tam lidé žijí, jaké je politické uspořádání země, historie Vietnamu apod. Necháme účastníky, aby formou brainstormingu vyjadřovali vše, co sami o této zemi vědí. Dané odpovědi můžeme zapisovat na tabuli či papír. Poté doplníme znalosti skupiny o další potřebné informace, které máme předem o Vietnamu připraveny (viz příloha).
5. Nyní zadáme účastníkům úkol, aby každá skupina sepsala, co si myslí o důvodech, proč se u nás Vietnamci usazují, a s jakou reakcí české veřejnosti se setkávají (předsudky, přezdívkové, obavy apod.).
6. Nabídneme účastníkům příběh konkrétního člověka. Můžeme k tomu využít některého pořadu České televize (konkrétní tipy na pořady i stručný přepis vybraného příběhu viz příloha). Pro starší děti doporučujeme knížku Aleny Ježkové – viz níže.
7. Každý účastník si nyní zkusí představit svého vrstevníka vietnamské národnosti a zkusí napsat jeho jménem dopis na rozloučenou před odjezdem z Vietnamu. Poté si účastníci sednou do kruhu zády k sobě a každý sám za sebe přečte svůj dopis. Tuto část můžeme podkreslit nějakou typickou vietnamskou hudbou (tip z Youtube viz níže). Snažíme se o to, aby si skupina uvědomila, jak je těžké opustit svoji rodinu a vydat se úplně do neznáma. Dopisy dáme k fotografiím z Vietnamu a zanecháme je v rohu místnosti. Účastníci se posadí do kruhu, do jehož středu umístíme kufr, který nám bude symbolizovat Vietnamce, jenž opustil svoji vlast a přicestoval do České republiky.

III. Přijetí cizince v naší zemi

8. Rozdáme každému účastníkovi jeden lístek. Na lístcích jsou napsány jednotlivě tyto pojmy: vůně, chuť (jídlo), vlastnost, zvuk, barva, nálada, slovo, věta, počasí... Každý účastník si promyslí, jak na cizince může působit naše země (např. s jakými typickými vůněmi se zde setkává, s jakou kulturou, gastronomií, jaké vlastnosti jsou typické pro Čechy apod.). Poté každý sdělí ostatním své heslo a výklad k němu.
9. Na úplný závěr každý sám za sebe napíše, jakou vzpomínku na naši zemi by přál vietnamskému vrstevníkovi.

IV. Vložení do modlitby

Ježíš byl vyslán svým Otcem, aby se stal člověkem. Autor Janova evangelia komentuje okolnosti provázející jeho příchod: „*Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.*“ (J 1,10–12) Z úvodních kapitol knihy Genesis poznáváme, že Bůh stvořil zemi pro člověka a světil ji do jeho péče. Všechny lidi přitom stvořil ke svému obrazu, a dal jim tak stejnou důstojnost. Ježíš přišel pomoci lidem, aby žili jako bratři a sestry, děti nebeského Otce.

Rozdáme účastníkům lístky s biblickými texty nebo odkazy na ně (pokud mají k dispozici každý jednu Bibli). Např.:

- Bratrská láska ať trvá, s láskou přijímejte i ty, kdo přicházejí odjinud – tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly. (Žd 13,1–3) Další texty viz příloha.

Po chvíli ticha k vlastnímu rozjímání nad textem pokračujeme spontánní modlitbou účastníků.

Tento scénář může sloužit jako určitý manuál pro jakoukoli národnost, které se chceme právě věnovat.

Použitá literatura:

MACHKOVÁ, Eva (ed.). *Projekty dramatické výchovy pro středoškoláky*. Praha: Portál, 2012.

ŠIŠKOVÁ, Tatjana (ed.). *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Praha: Portál, 1998.

Doporučená literatura:

ŠTICA, Petr. *Cizinec v tvých branách*. Praha: Karolinum, 2011.

JEŽKOVÁ, Alena. *Dračí polévka*. Praha: Albatros, 2011. (Příběh vietnamského chlapce ze současné Prahy – pro starší děti.)

Tip na hudbu k bodu 7: na internetových stránkách www.youtube.com najdete různé písně od oblíbené vietnamské zpěvačky My Tam, která zpívá v rodné řeči. Doporučujeme zadat do vyhledávacího řádku: My Tam Binh yen (Mír v mysli), případně adresu: <http://www.youtube.com/watch?v=8mDDvXqsVEI&feature=relmfu> (Slova písničky vyjadřují touhu a vděčnost za mír v srdci, moudrost a milosrdnou lásku).

Další tip: Na text Žd 13,1–3 můžeme navázat katechezí o návštěvě tří poslů u Abraháma a využít metodického materiálu k Rublevově ikoně Boží Trojice (CK č. 2/2009, s. 23–25, na www.cestykatecheze.cz viz rubrika „Archiv“ a „Ke stažení“ složka 0902-23).

Učení církve k otázce národnostních menšin:

Jan XXIII. v encyklice *Pacem in terris*: ... cokoliv se podniká k tomu, aby se omezila životnost těchto etnik a jejich růst, je v ostrém protikladu s požadavky spravedlnosti, a to tím víc, pokud cílem tohoto odsouzeníhodného úsilí je vyhlazení etnika. Požadavkům spravedlnosti naopak zcela odpovídá, aby státníci vyvíjeli účinné úsilí o povznesení životních podmínek menšin, především co se týká jejich jazyka, kultury, tradic a zvyků i hospodářských aktivit a podnikání. Stejně tak je třeba připomenout, že příslušníci těchto menšin – ať už následkem poměrů, které musí snášet, nebo následkem minulých událostí – bývají náchylní k nadměrnému zdůrazňování svých specifik; (...) k jejich duchovnímu obohacení nemálo přispívá každodenní styk s příslušníky jiné kultury, a tak jim přejdou do krve hodnoty, které jsou vlastní jinému národu. K tomu však dojde jen tehdy, když členové národnostních menšin budou žít ve společenství s národy, které je obklopují, a budou hledět mít podíl na jejich zvycích a zřízení; nikoli když budou zasévat růžnice, které působí nesmírné škody a brzdí rozvoj národů. (srov. čl. 94–97)

Pastorační služba pro křesťany z Vietnamu žijící v České republice:

Informace podá P. Piotr Nowicki,

e-mail: bestsleepy@gmail.com

D Adventní programy

Adventní programy pro farnost jsou příležitostí k posílení vzájemných vztahů ve farním společenství. Zpravidla jsou ohlašovány knězem při nedělních bohoslužbách a spočívají v poskytování podnětů rodinám pro adventní přípravu. Je možné je využít i při katechezi dětí nebo ve výuce náboženství. V zásadě se jimi mohou inspirovat lidé všech věkových skupin.

Představujeme vám tři programy připravené katechetickými centry a jeden program podle italského časopisu *Dossier Catechista* (vydává salesiánské nakladatelství Elledici, Turín).

Adventní brána víry

Adventní projekt brněnského katechetického centra využívá v Roce víry motiv brány vedoucí k narozenému Ježíši. Brána má čtyři části k otevření, odpovídající čtyřem adventním nedělím. Každá část brány poukazuje na jeden postoj víry vycházející z liturgických textů dané neděle. Námět je určen k prožití adventu s dětmi především ve farnosti, ale odkazuje i na možnosti využití v rodině. Zaměřuje se na děti školního věku, obohatí však i dospělé.

Námět je ke stažení na <http://brno.biskupstvi.cz/kc/advent.html>, kde naleznete rovněž adventní projekty minulých let – adventní vlak, věnec, ozdoby, stopy jako symbol putování, ovečky a další.

Katechetické a pedagogické centrum Ostrava doporučuje k prožívání letošního adventu nabídku časopisu *Duha*, která je věnována Roku víry.

Biskupství ostravsko-opavské
KATECHETICKÉ
A PEDAGOGICKÉ
CENTRUM

Adventní příběh s názvem „**Lukášovo pátrání po tajemství Ježíšova narození**“ je rozdělený na 25 částí a je vhodný na roční bohoslužby. Evangelista Lukáš se v něm vydá hledat okolnosti Ježíšova narození a místo vědecky podložených důkazů o tom, kdy a kde se to stalo, najde Ježíše ve svém srdci. Příběh doprovázejí ilustrace biblických postav a stírací vystřihovávky s obrázkem vánočního stromku, který si mohou děti celý advent připravovat.

Úkoly na jednotlivé dny pro děti i rodiče připravují děti z farnosti Bolatice s paní učitelkou Janou Paškovou. Úkoly budou k dispozici na internetových stránkách časopisu *Duha*. Adventní příběh čte Rádio Proglas v adventní době každý všední den v 6.45, v sobotu v 9.25, v neděli v 11.00.

Kromě tohoto adventního kalendáře nabídnou témata **čtyř adventních čísel časopisu *Duha*** formou krátkých příběhů a bajek inspiraci k přemýšlení o víře, o naději a lásce.

Informace a objednávky na www.mojeduha.cz nebo Soukenická 161, 397 01 Písek.

Další metodické materiály ke stažení k tématu „doba adventní a Vánoce“ naleznete na stránkách Katechetického a pedagogického centra Ostrava www.kpc-ostrava.archa.info, sekce Materiály ke stažení.

Otevřete brány svého srdce

Písnička „Otevřete brány Vykupiteli“ (Hosana modrá, č. 178) by mohla být znělkou adventního programu, který připravilo Katechetické a pedagogické centrum v Hradci Králové. Program je inspirován anglickou publikací *Praying with the Holy Spirit* (J. Levivier, CTS Children's Book, 2008), která obsahuje 22 biblických textů o tom, kdo je a jak působí Duch svatý (Duch Ježíše Krista, který nás uvádí do jeho pravdy). Boží slovo zapsané v těchto textech může rodiče a děti inspirovat k objevování darů, které od Boha dostáváme, a k poznávání role, jakou v tom má Duch svatý. Vždyť on je tím, který ví, zač a jak se máme modlit (srov. Ř 8,26). Darem od Boha je tedy i to, že se můžeme modlit a konat dobro.

Součástí programu je průvodce pro kněze nebo animátora programu a průvodce pro rodiče. Průvodce pro kněze obsahuje impulsy ze všech nedělních liturgických textů. Lze je využít v homilii nebo při bohoslužbě slova s dětmi, případně při katechetických setkáních. Průvodce pro rodiče je rozdělen do čtyř týdnů (každý začíná vždy po adventní neděli). Obsahuje nabídku biblických textů o působení Ducha svatého s krátkým komentářem. Texty k prvnímu týdnu spojuje téma DAR ŽIVOTA, ke druhému NOVÝ ČLOVĚK, ke třetímu CO MÁME DĚLAT? Na pondělí 24. prosince je vyhrazeno téma PLNOST.

Boží slovo v těchto textech má inspirovat k modlitbě a k aktivitě členů rodiny, kteří se do programu zapojí. Objevené dary si pak každý může „zviditelnit“ podle připojeného návodu do sklenice pomocí různého materiálu. O čtvrté neděli adventní mohou účastníci programu přinést své sklenice na farní bohoslužbu a sdílet svoji radost z Boží štědrosti. Ta je pak má podnítit ke službě pro společné dobro a růst Božího království.

Materiály k programu jsou ke stažení na <http://kc.diecezezhk.cz> v rubrice „Pomůcky a podněty“.

Paruzie aneb Ježíšův druhý příchod

Podle Všeobecných ustanovení o liturgickém roku a o kalendáři z roku 1969 má adventní doba dvojí povahu: „je to doba přípravy na oslavu Narození Páně, kdy oslavujeme první příchod Syna Božího k lidem; a zároveň je to doba, v níž vedení touto vzpomínkou směřujeme v myšlenkách k očekávání druhého Kristova příchodu na konci věků.“ (cit. ADAM, A. *Liturgický rok*. Vyšehrad, 1998, s. 129).

Plakát a návrh katecheze nazvaný „Návrat Ježíše Krista“, který nabízí italský časopis *Dossier Catechista*, přibližuje tzv. **poslední věci člověka**. V katechetické tradici to jsou čtyři klíčové skutečnosti, které se vztahují ke konečnému osudu člověka: **smrt, Boží soud, peklo a ráj** (srov. též KKC 1020–1060). Pro křesťana, který věří v Krista, je Ježíš jeho konečnou budoucností. Žít v nebi (v ráji) znamená být s Kristem a v něm. Tomu bude předcházet setkání s ním jako s naším Pánem a Soudcem. Účelem katechetického programu je setkání s Ježíšem nejen připomenout, ale také se na něj připravit uvědoměním si potřebných postojů a jejich rozvíjením.

Program sestává ze čtyř katechezí, které vycházejí z Ježíšových podobností zapsaných v **Mt 24,45–25,46**; jejich poselství je doplněno o **svědectví Života čtyř světců** (z doby středověku: sv. Martin z Tours a sv. František z Assisi; z 20. stol.: bl. Matka Tereza a bl. Jan Pavel II.) a společnou bohoslužbou slova s přímluvami.

Přínos tohoto programu spočívá v tom, že staví do centra pozornosti naši budoucnost, která sahá až do věčnosti, tj. po ukončení pozemského života smrtí. Ježíš není jen velkou historickou osobností, učitelem a dokonalým vzorem, který máme napodobovat a obdivovat. On se svou smrtí a vzkříšením stal klíčem, středem a dovršením celých dějin člověka a lidstva. Je dobrým a milosrdným soudcem, znamením věčné radosti pro každého, který svého Pána pozná (v těch nejmenších a nejchudších). Bez této naděje hrozí, že život člověka může sklouznout do relativismu a nihilismu. Člověk bez naděje může propadnout smutku a zoufalství (1 Te 4,13). Hledět do budoucnosti s nadějí je hluboce lidský postoj, který chceme v křesťanech posílit.

Pro starší děti je určen **plakát v barevném i černobílém provedení**. Mladí lidé a dospělí mohou pracovat pouze s evangelijními texty.

Ve středu plakátu je zobrazen Ježíš sedící na trůně. Po jeho pravici jsou shromážděni ti, kteří ho poznali a radují se z jeho přítomnosti, a po levici ti, kteří ho odmítli (srov. s Mt 25,31–46). Tento obraz nabízí té-

mata: Ježíš, Syn člověka; Ježíš je soudce a kritéria Ježíšova soudu.

V horní části plakátu jsou obrazy ke třem podobenstvím:

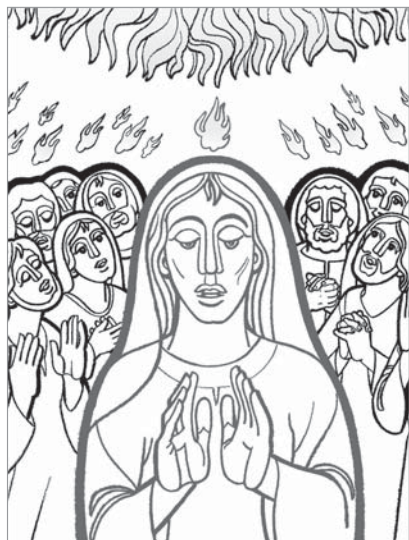
- v katechezi k podobnosti o věrném a moudrém služebníku, který očekává návrat svého pána (Mt 24,45–50) se pracuje s těmito tématy: křesťan je služebník, který dává jídlo bratřím a sestřím; Ježíš je jediný Pán;
- v katechezi o deseti pannách (Mt 25,1–13): křesťan má být moudrý a „bdělý“; Ježíš je „ženich“, kterému jdeme vstříc;
- v katechezi o zodpovědných služebnících a jednom neužitečném (Mt 25,14–30): Ježíš je Pán, který nám důvěřuje; křesťan má před Ježíšem zodpovědnost (odpovídá na dary, které od něj dostal).

Obrazy svatých v dolní části plakátu připomínají, že pozeňnaní jsou ti, kteří jsou povoláni ke slávě. Každá z osobností je zde zobrazena v situaci, ve které prokázala postoje (ctnosti), které by si měl křesťan osvojit: úcta k člověku (sv. František); láska k nejchudším (bl. Matka Tereza); odpuštění (bl. Jan Pavel II.) a solidarita (sv. Martin). Zmíněná podobnosti povzbuzují též k zodpovědnosti, věrnosti, moudrosti, bdělosti, odvaze, trpělivosti a lásce.

V závěru programu pozveme účastníky k modlitbě, ve které můžeme vyjádřit své radostné očekávání paruzie – druhého Pánova příchodu, kdy budou stvořeny nové nebe a nová země, ve kterých bude přebývat spravedlnost (srov. 2 Pt 3,13). Modlitba může mít formu bohoslužby slova.

Podrobný scénář programu včetně obrazové přílohy najdete na www.cestykatecheze.cz ve složce 1203-PP-D.

JE NEDĚLE, DĚTI!

Jak při nedělní homilii oslovit děti?
Jak pro ně připravit bohoslužbu slova?

Pokud hledáte odpovědi na stejné nebo podobné otázky, můžete využít i nabídku podnětů k homilii s dětmi podle rubriky „Je neděle, děti!“ z italského časopisu *Dossier Catechista*.

Ke každé neděli je zpracován: výběr klíčových vět a pojmů, které jsou vysvětleny; podněty k přemýšlení nad poselstvím textu; krátký ilustrační příběh a zpravidla i malý scénář pro promluvu nebo aktivitu s dětmi v rámci nedělní katecheze. Součástí nabídky je i obrázek od Guerinna Pery, SDB.

Odkaz na jednotlivé příspěvky je umístěn na www.cestykatecheze.cz v rubrice „Liturgie“.

PŘEHLED POMŮCEK k tematice č. 3/2012 ke stažení na www.cestykatecheze.cz

složka	název
NOVÉ	
1203-PP-B	Scénáře uplatňující model HED
1203-PP-C	Scénáře k tématu „Mír a spravedlnost“
1203-PP-D	Scénář k tématu „Paruzie“
1203-15	Přehled témat v sociálních dokumentech církve
DŘÍVE ZVEŘEJNĚNÉ	
archiv 2/2009	Ikona Trojice
0902-23	Pomůcky k metodice Ikona Trojice
archiv 4/2009	Pozdravení pokoje

Iniciativa **i17-11** je společným projektem Římskokatolické farnosti Praha-Strašnice, organizace KDU-ČSL Prahy 10 a Karmelitánského nakladatelství. Projekt je věnován sociální nauce církve a sociálnímu rozměru křesťanství. Internetové stránky nabízejí přehled uskutečněných besed, krátký zápis hlavních myšlenek z nich, odkazy na videonahravky některých besed, případně i powerpointové prezentace přednášejících. Doporučujeme jako zdroj výchozích materiálů pro náboženské vzdělávání či úvod ke katechezím o poslání člověka, kterému byla svěřena péče o svět.

www.i17-11.cz